

Oversendt Stortingets finanskomiteé 10.11.2021

NHO Reiseliv viser til "Endring av Prop. 1 LS (2021–2022) Skatter, avgifter og toll 2022" og takker for muligheten til å gi våre kommentarer til forslagene for neste års statsbudsjett.

I vårt hørings svar til budsjettet som ble fremlagt av den avgåtte regjeringen Solberg 12. oktober 2021 la vi vekt på følgende momenter som særlig viktig for reiselivet i 2022:

- Reiselivsmomsen på 12 % bør senkes til 8 % for 2022
- Flypassasjeravgiften må ikke gjeninnføres
- Behold økt verdsettelsesavgift (50 pst) og økt bunnfradrag i formuesskatten

Dessverre har ikke regjeringen Støre levert på et eneste av disse punktene. Moms og flypassasjeravgift beholdes på samme foreslåtte nivå, samtidig som man reduserer verdsettelsesrabatten og øker satsen i formuesskatten.

Dessverre er det derfor slik at Regjeringen Støre ytterligere forverrer rammebetingelsene for norsk reiseliv for 2022 sammenliknet med budsjettforslaget til regjeringen Solberg.

Formuesskatteskuttene må ikke reverseres

Formuesskatten skader norske bedrifters evne til å skape nye arbeidsplasser i hele landet. Formuesskatten gjør også at det er vanskelig å holde hoteller i norsk eierskap, siden denne kun betales av personer bosatt i Norge. Skatteendringene Regjeringen Støre foreslår bidrar dessverre ytterligere til å forverre denne situasjonen:

- Satsen i formuesskatten økes fra 0,85 prosent til 0,95 prosent, en økning på mer enn ti prosent.
- Verdsettelse på arbeidende kapital endres fra 45 prosent til 65 prosent. Det er en skjerpelse på mer enn 40 prosent.
- Utbytteskatten øker gjennom at oppjusteringsfaktoren settes fra 1,44 til 1,6.

Dette medfører en betydelig skatteskjerpelse for familieeide bedrifter, siden mange eierfamilier har tilnærmet alle sine verdier i familiebedriften og må ta ut utbytte fra bedriften for å dekke disse eierkostnadene. Noen må sågar ta opp lån for å betale formuesskatt selv om bedriften ikke tjener penger. Selv om regjeringen Støre øker bunnfradraget til 1,65 mill. kroner, er denne reduksjonen å anse som ubetydelig og til lite hjelp for reiselivsbedrifter og særlig plasskrevende hotell når man samtidig foretar de andre endringene. Og siden formuesskatten er knyttet direkte til eierskap, betyr det at den rammer hardest i distriktene, der innslaget av utenlandsk og statlig eierskap i næringslivet er minst og privat eierskap størst.

Norske distriktshotell, store bygg med høy kulturell og historisk verdi som ofte er hjørnestensbedrifter i sin kommune, får nå en betydelig skatteskjerpelse. Skatteøkningen kommer også etter nå nesten to år med pandemi. Som en konsekvens av pandemien og dens

streng restriksjoner som førte til stengte dører eller svært få gjester, er kassa tom for veldig mange hoteller. Det er ikke rom for økte skatter hos disse nå.

I forbindelse med behandlingen av Reiselivsmeldingen (Meld.St. 19 (2016–2017)) ga Stortingets flertall i 2017 (partiene Sp, H, V, Krf og Frp) sin tilslutning til forslag om lettelse i formuesskatten på hoteller/overnattingssteder gjennom en vesentlig økning i verdsettelsesrabatten. I skatteproposisjonen for 2022 skriver Finansdepartementet at denne rabatten er økt fra 20 pst. i 2018 til 50 pst foreslått for 2022, og at man derfor ikke går videre med en særskilt verdsettelsesrabatt for reiseliv. NHO Reiseliv anerkjenner dette, men peker samtidig på at en reversering av de siste års økning av verdsettelsesrabatten vil sende en økt skatteregning til norskeide reiselivsbedrifter. Slik Regjeringen Støres forslag nå er, vil dette i de kommende årene ha negativ effekt på nødvendig vedlikehold, nye investeringer, nye ansettelser eller nye konsepter. Dersom de foreslåtte endringene i formuesskatten gjennomføres, vil det derfor være nødvendig å allikevel innføre en særskilt verdsettelsesrabatt for reiseliv, og vi forventer at arbeidet med dette igangsettes.

Konsekvensen av Regjeringen Støres endringsforslag er en svekkelse norsk reiseliv gjenreisningsevne og langsiktige økonomiske bærekraft. Det er grunn til å frykte at det nå vil bli færre norskeide hotell i Norge om dette blir stående.

Gjeninnføring av flypassasjeravgiften svekker norsk reiselivs konkurranse- og gjenreisningsevne.

Regjeringen Solberg foreslo i sitt budsjett for 2022 å gjeninnføre flypassasjeravgiften fra 1.1.2022. Denne gjeninnføringen videreføres av Regjeringen Støre. Regjeringen Støre sier i Hurdalserklæringen at den "vil erstatte dagens flypassasjeravgift med en bedre løsning slik at distriktsarbeidsplasser og rutetilbud ikke rammes urimelig slik som nå." Denne formuleringen om flypassasjeravgiften tilsier at Ap/Sp-regjeringen anerkjenner den eksisterende avgiftens uheldig utslag, og at man bør skrote gjeninnføringen av flypassasjeravgiften og ta næringen med i utformingen av en eventuell ny avgift.

Avinor har i sine prognoser for 2022 lagt til grunn en trafikkreduksjon på knappe 20% sammenholdt med 2019-nivå, noe som vil utgjøre en ytterligere markedssvikt på flere milliarder kroner. Flypassasjeravgiften kan ikke gjeninnføres i en tid der flybransjen ligger nede og hvor samtidig norsk reiseliv skal forsøke å gjenerobre markedet. Dette rammer og særlig Nord-Norge rammes fordi flytransport ofte er eneste reelle alternativ.

Å gjeninnføre en avgift som fordyrer reise til og i Norge vil uten tvil bidra til å betydelig redusere norsk reiselivs konkurranse- og gjenreisningsevne i 2022.

Reiselivsmomsen (lav sats) bør senkes til 8 % for 2022.

NHO Reiseliv mener at krisenivået på 6 % burde vært videreført ut 2021, og at det er nødvendig med et lavere nivå enn 12 % også i 2022. Vi minner om at Senterpartiet har uttalt at de ønsker et nivå på 8 % permanent. Dette er et godt forslag, og en samlet reiselivsbransje er derfor skuffet over at Senterpartiet og Finansminister Vedum ikke holder dette løftet i sitt forslag til endring av Prop. 1 LS. Norske overnattingsbedrifter

hadde en gjennomsnittlig driftsmargin på rundt NULL allerede før koronaen traff oss. I 2018 hadde én av tre hoteller i Norge røde tall, men mange hadde allikevel penger på bok og dermed litt å gå på. Som en konsekvens av pandemien og dens strenge restriksjoner som førte til stengte dører eller svært få gjester, er kassa tom for veldig mange reiselivsbedrifter. De lever på lån og det vil ta lang tid før de kommer tilbake til normalen etter tidenes største likviditetskrise. De trenger rammebetingelser som anerkjenner den krisen de har vært i og konsekvensene av denne på lang sikt. Serveringsmoms på 25 % samtidig som momsen på mat kjøpt på butikk og take away er 15 % oppleves som urettferdig og som en skatt på arbeid. Her må nivået harmoniseres.

Med vennlig hilsen NHO Reiseliv